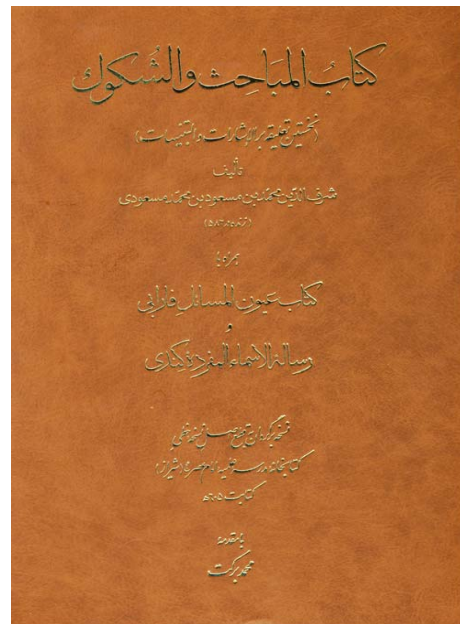

کتاب های منتشر شده از سوی میراث مکتوب به مناسبت همایش

المباحث و الشکوک

کتاب المباحث و الشکوک، نخستین تعلیقه بر الإشارات و التنبیها، اثر شرف الدین مسعودی، همراه با کتاب عیون المسایل فارابی و رساله الاسماء المفردة کندی، با مقدمه محمد برکت.

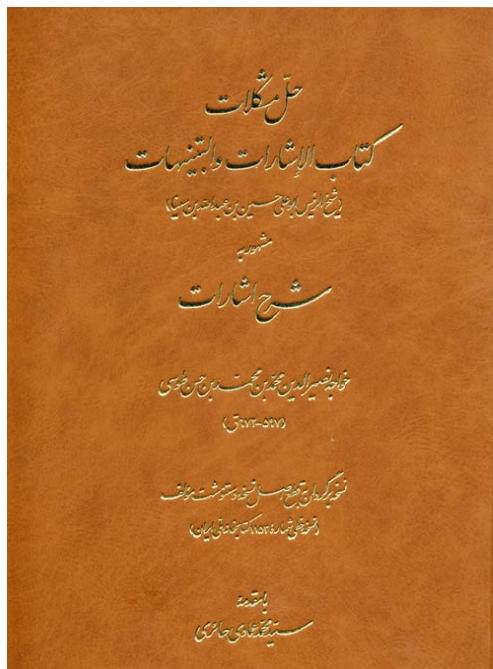

حل مشکلات کتاب الاشارات و التنبیها

حل مشکلات کتاب الاشارات و التنبیها مشهور به شرح اشارات، مهمترین و مشهورترین اثر فلسفی خواجه نصیرالدین طوسی است. این کتاب که در اصل شرح استادانه‌ای است بر الاشارات و التنبیها ابن سینا و رد اشکالات فخر رازی، از روزگار تألیف مورد توجه قرار گرفته و شروح و حواشی متعددی بر آن نوشته شده است.

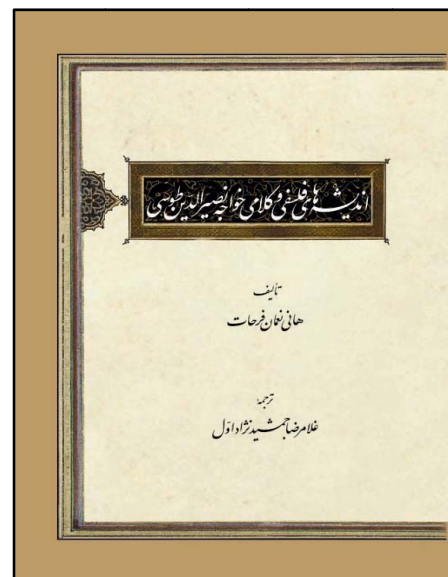
طوسی شرح خود را - که در نیمه‌های صفر سال ۶۴۴ ق تألیف آن را به پایان برد - با احاطه کامل بر آثار فلسفی ابن سینا و نظام فلسفی او نوشته است. وی در شرح خود ملتزم به تفسیر نظرات ابن سینا و دفاع از آنهاست و کمتر نظرات فلسفی متفاوت خود را در آن طرح کرده است، گو اینکه باید پذیرفت که طوسی به فلسفه سنیوی در کلیت آن اعتقاد و التزام دارد. شاید بتوان حدس زد که دانش فلسفی طوسی - سوی مطالعات شخصی و استعداد خداداد - متأثر از حوزه فلسفی افضل‌الدین کاشانی (م ۶۱۰ ق) بوده است، همو که آثار فلسفی متعددی مبتنی بر فلسفه مشائی تألیف کرد. طوسی با شرح خود بر اشارات و پاسخگویی به نقدهای رازی، فلسفه سنیوی را درست از نقطه‌ای که بیشتر مورخان غربی فلسفه آن را مرگ فلسفه در دنیای اسلام - مصادف با وفات ابن رشد (۵۲۰-۵۹۵ ق) - می‌انگارند احیاء کرد. این گونه است که می‌باید

شرح اشارات طوسی را نقطه عطفی در تاریخ فلسفه به شمار آورد و نقش ترویجی آن را در استمرار فلسفه در ایران در نظر داشت.

اندیشه های فلسفی و کلامی خواجه نصیرالدین طوسی

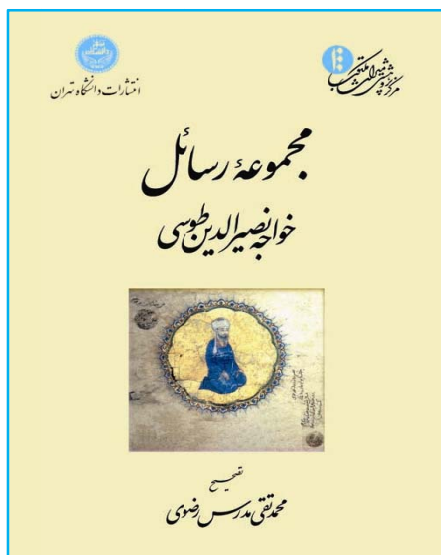
فلسفه اسلامی پس از ابو حامد غزالی در گِیرِ دو جریان گردید: جریانی که همگامی با غزالی می‌کند و با فلسفه‌گرایی پنهانی به چیره‌سازی شریعت می‌پردازد. پرچمدار این جریان همان فخر رازی است. جریان دیگر، جریانی است که آشکارا دین پژوهی می‌کند و به راستی به فلسفه‌گرایی می‌پردازد، و شاخص‌ترین پردازندگان بدان، همان نصیرالدین طوسی است. و این موضوع در حقیقت، خود نشان می‌دهد که پیکار میان فیلسوفان و متکلمان با پیدایش مؤلف تهافت الفلاسفه پایان نپذیرفته است.

مجموعه رسائل خواجه نصیرالدین طوسی

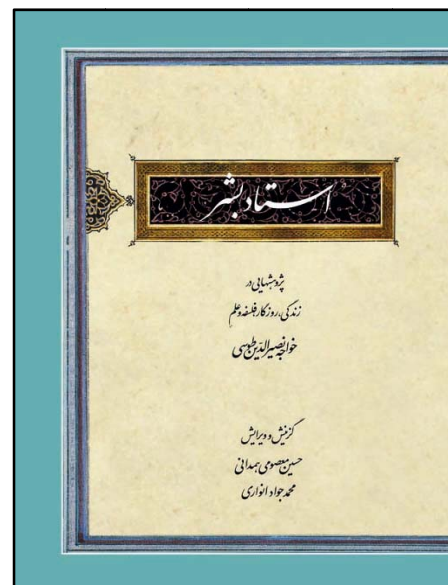
این مجموعه شامل رسالات ذیل:

۱. رساله اثبات واجب
۲. رساله جبر و قدر
۳. رساله در رسم و آئین پادشاهان قدیم راجع به مالیات و مصارف آن
۴. رساله سیر و سلوک
۵. رساله در قسمت موجودات
۶. سوالات شمس الدین کیشی و جواب آن

استاد بشر

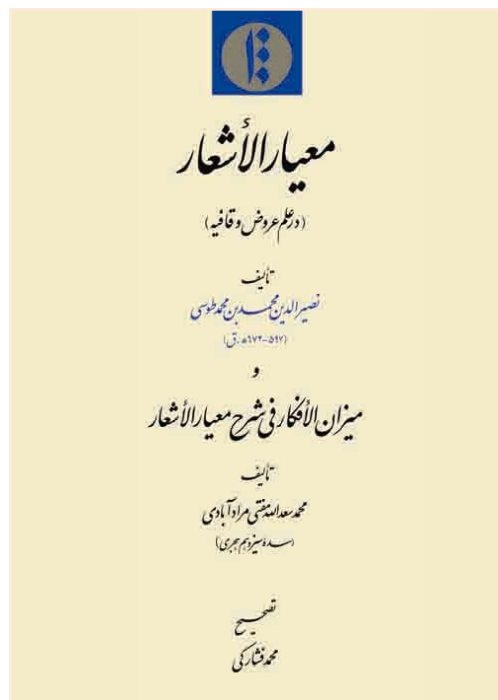
مجموعه مقالاتی پیرامون زندگی، آثار و اندیشه‌های خواجه نصیرالدین طوسی، در زمینه‌های مختلف علمی، فلسفی، کلامی، تاریخی. بخشی از این مقالات در واقع گوشه‌ای از پژوهشهایی است که در بیش از یک قرن درباره خواجه نصیرالدین انجام شده است و از لحاظ تاریخی اهمیت دارند، و برخی دیگر نیز تحقیقات و پژوهشهای جدیدی است که به قلم شماری از اندیشه‌مندان ایرانی و خارجی به رشته تحریر درآمده است.

معیار الأشعار

معیار الأشعار در علم عروض و قافیہ شعر پارسی و تازی از آثار ابو جعفر محمد بن حسن ملقب به نصیر الدین (۵۹۷ - ۶۷۲ ق) است. این کتاب که چونان دیگر آثار خواجہ، نثری پیراستہ دارد و از ترتیب و تنسیقی متن برخوردار است، به جہاتی در زبان فارسی دارای اہمیت است.

در تصحیح انتقادی کتاب، نسخہ کتابخانہ احمد ثالث استانبول اساس قرار گرفتہ است. تاریخ کتابت این نسخہ سال ۷۰۲ ق است و با نسخہای کہ بر خواجہ خواندہ شدہ مقابلہ گردیدہ است. میزان الأفكار، شرح معیار الأشعار، تصنیف مولا محمد سعد اللہ مفتی مراد آبادی است کہ از دانشمندان و ادیبان سدہ سیزدہم ہجری قمری در ہندوستان است. این کتاب شرحی جامع بر معیار الأشعار است کہ در عین ضبط متن معیار الأشعار، بہ توضیح مشکلات و مہمات این کتاب می پردازد. این اثر نخستین بار بہ سال ۱۲۶۳ ق در ہند بہ چاپ رسید و اینک با تصحیح مجدد ہمراہ با متن معیار الأشعار منتشر می شود.

التذکرہ فی علم الہیئۃ

رسالہ نجومی خواجہ نصیر الدین طوسی با عنوان التذکرۃ فی علم الہیئۃ بہ عنوان مقدمہای بر علم ہیئت دست کم بہ مدت پنج قرن مورد استفادہ کسانی بود کہ بہ فراگیری این علم می پرداختند. الگوی نجومی طوسی، منجمان متأخر دورہ اسلامی را تحت تأثیر قرار داد و تا سہ چہار قرن پس از او نیز الہام بخش تلاشہای متعدد دیگری برای اصلاح دستگاہ نجومی بطلمیوس بود.

شرحہای متعددی بر تذکرہ نوشتہ شدہ است کہ از جملہ آنها می توان بہ شرحہای عبدالعلی بیرجندی، قطب الدین شیرازی، شمس الدین خفری و نظام الدین نیشابوری اشارہ کرد.

رسالہ تذکرہ طوسی در سال ۱۹۹۳ ہمراہ با مقدمہ، توضیحات و ترجمہ انگلیسی آن از سوی جمیل رجب منتشر شدہ بود و اینک ہمین چاپ با حروفچینی و حفظ صفحہ آرابی چاپ پیشین آن ہمراہ با ترجمہ مقدمہ آن بہ زبان فارسی بہ پیشگاہ خوانندگان گرامی تقدیم می شود.

